

Állásfoglalás a textil- és a ruhaiparról

A Textil-, Bőr- és Ruházati Szakszervezetek Szövetségének elnöksége csütörtökön kihelyezett ülésen — a Zalaegerszegi Ruhagyárban — vitatta meg a textil- és ruhaipari vállalatok alapanyag-ellátásának tapasztalatait, s e vállalatok gazdasági kapcsolatainak egyes időszaki kérdéseit.

Az ülésen közölték, az a helyzet, hogy hazánkban még ma is külön alágazatot képvisel a textilipar és a ruhaipar. Mint mondták, ez az egyik oka, hogy nincs összhang sem a termelés, sem az értékesítés között, az esetek többségében a vállalati érdekek érvényesülnek. A textil- és a ruházati vállalatok rossz kapcsolatai kedvezőtlenül befolyásolják a termelési folyamatok szervezhetőségét.

Az üléss állásfoglalása szerint a helyzet felszámolásához mindkét iparág magatartásának megváltoztatása mellett jól koordinált intézkedések is szükségesek.

Csongrád megye képzőművészete

Néhány héttel ezelőtt tárgyalta a megyei tanács végrehajtó bizottsága a megye képzőművészeti életének helyzetét, s meghatározta a feladatokat, tennivalókat. A szerteágazó vizsgálódás néhány izgalmas és jelentős momentumra is felhívta a figyelmet.

Az első, és mindenképpen legfontosabb kérdése e témakörnek a megye képzőművészeti életének színvonala, tartalmi lényege, sajátosságai. E táj művészetének tisztázó forrásait, nagyszerű hagyományait mindenki ismeri. Tornyai János, Kosztai József, Endre Béla, Károlyi Lajos, Nyilasy Sándor, majd Kohán György neve fémjelzi ezt a példaadó, életet műltat. Erre a hagyományra épült az ötvenes évek végén, s teljesedett ki a hatvanas évek közepén-végén az a sokarcú művészet, mely a magyar képzőművészet szerkesztésére, egyik meghatározó lehetősége. Hódmezővásárhely realista fogantatású festészet és Szeged összetettebb, nyitottabb művészetét jól kiegészíti egymást. Nem hallgatható el azonban néhány hiányosság sem. Évek óta kiállítások a bizonyítékaik, hogy az alkotók jelentős hányadánál megtorpanás, stagnálás, néhány esetben visszafelé fordulás tapasztalható. E visszahúzó jelenségek főként nem hunyhat szemet senki, aki szereti a művészetet és munkáikat, felelősséget érez az itteni képzőművészetért. A változó paraszti élet gondokkal terhes és örömeiben gazdag világa csak felsejlik kísérletekben van jelen, még mindig nép-

szérűbbek a nosztalgikus tárgyaké, a néprajzi kuriozitásnak számító tárgyak fölönvontatásai vagy a konvencionális Alföld-ábrázolások.

Még csak itt-ott, jelzései- ben van jelen az a korszerű, elkötelezett képzőművészeti modell, melynek ideológiai-etikai alappillére a tisztázott marxista-leninista világnézet; tartalmának spektruma kifejezi a fejlett szocializmus építésének megannyi társadalmi sajátosságát és a mai ember életének gazdag gondolat- és érzelmvilágát; kifejezőmódjában pedig egyszerű, érthető és összetett, egyéni és korszerű. Ezek természetesen nem kötik béklyókba az alkotók kezét-szélelemét, s nem tagadnak meg semmit azon sajátosságaikból, melyek e táj képzőművészetének karakter, s méltó helyet biztosítottak a magyar képzőművészet egészében. A nagy kérdés csupán az, hogyan lehetne segíteni az alkotókat fejlődésükben? Hogyan lehetne átsegíteni őket a hullámvölgyeken?

Nagy szükség lenne átfogó, elemző, értékelő tanulmányra, mely tudományos alaposítással tenné meg a megye képzőművészeti életének elmúlt két évtizedét, annak minden sikerét, előrelépését, s a megvalósuló gondjait. De serkenteni az

alkotó tevékenységét a zsűrik és a kritika elemzőbb szigorra, a díjak és jutalmak még körültekintőbb adományozására, a szocialista mecenatúra kiszélesítésére, a megbízások körültekintőbb szétosztására, az ösztönzői és szocialista szerződések szorgalmazására, a műhelymunka ösztönzésére (nyílt viták, eszmecsere, kiállításai értékelések, szakmai-politikai beszélgetések, a társadalmi élettel való kapcsolatok szélesítése és mélyítése, a testvérkapcsolatok szerveztettebbé tétele, tapasztalatcsere, nagy jelentőségű kiállításokra közös tárlatátogatások stb.).

A vitában mindezekről, s még jó néhány más témáról is szó volt. Az elemzés felölelte a megye képzőművészeti életének szinte minden jelentős részletét. Szólt az említettek mellett a művésztelepekről, az amatőrmozgalomról, a decentralizációból következő feladatokról, a képzőművészeti nevelés és ízlésképzés tennivalóiról, a nemzetközi kapcsolatok alakulásáról, a képzőművészeti beruházásokról és a hagyatékok, kiváló alkotások vásárlására, valamint ösztönzői alapítására szolgáló megyei alap létrehozásáról. A feladatterv kiemelten említi a közművelődési beruházások között is a hódmezővásárhelyi Alföldi Galéria felépítését. Szorgalmazza a Majolika művésztelep létesítését, a szegedi Alkotó Ház kialakításának befejezését, a munkás-művelődési segítés érdekében munkás-művész találkozók szervezését és az üzemek és művészek között megkötendő szocialista szerződések gyarapítását.

S mindezeknek egy alapvető céljuk van: a megye képzőművészeti életének újbóli pezsdítése, a művészek aktivitásának fokozása — minél több kiváló alkotás világra segítése. Hogy az e tájon kialakult, e földben gyökerező képzőművészet újra magára találva újabb művészi magasságot hódíthasson meg. A feltételek mindjobban adottak, a lehetőségek egyre szélesebbek — a művészek a sor.

Horváth Dezső

Tandi Lajos

Todor Zsivkov látogatása Moszkvában

Leonyid Brezsnyev magas kitüntetésé

● Moszkva (TASZSZ) Todor Zsivkov, a Bolgár Kommunista Párt KB első titkára, a bolgár Államtanács elnöke csütörtökön, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására rövid baráti látogatásra Moszkvába érkezett.

A moszkvai repülőtéren Todor Zsivkovot Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, Nyikolaj Podgornij, az SZKP Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségének elnöke és más hivatalos személyiségek fogadták. Todor Zsivkov csütörtökön a Kremlben átnyújtotta Leonyid Brezsnyevnek a Bolgár Népköztársaság Hőse aranycsillagát és a Dimitrov Rendet.

A kitüntetés átnyújtásakor

Todor Zsivkov tolmácsolta Leonyid Brezsnyevnek a bolgár nép és a bolgár kommunisták szívvel, testvér szeretetét.

Az SZKP Politikai Bizottsága ebéden látta vendégül Todor Zsivkovot.

Todor Zsivkov, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára, a Bolgár Államtanács elnöke csütörtökön délután hazautazott Moszkvából.

A bolgár és szovjet zászlókkal felszerelt repülőtéren a vendéget Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, Nyikolaj Podgornij, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségének elnöke és több más szovjet vezető búcsúztatta.

Búcsú Jakubovszkij marsalltól

● Moszkva (MTI)

Leonyid Brezsnyev, Nyikolaj Podgornij, Alekszej Koszigin és más szovjet vezetők álltak csütörtökön díszösöget Ivan Jakubovszkij marsall ravatalánál. A Szovjetunió honvédelmi miniszterének első helyettese, a Varsói Szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka kedden, hosszasan tartó súlyos betegség után, életének 65. évében elhunyt.

Az SZKP és a szovjet kormány vezetői mély részvételt fejezték ki Jakubovszkij marsall hozzátartozóinak. Ezek keresték fel csütörtökön Moszkvában a szovjet hadsereg központi házát, hogy búcsút vegyenek a kiemelkedő katonai vezetőtől.

A koporsót virágokkal borított talapzatra helyezték el. A fejrésznél meghajtott harci zászlók, atlaszpárnák az elhunyt marsall kitüntetései: a Szovjetunió Hőseinek két aranycsillaga, Csehszlovákia Hőseinek csillaga, valamint más szovjet és külföldi érdemrendek. Hárompercenként váltották a díszőrséget.

Jakubovszkij marsallt — mint jelentették — Moszkvában, a Vörös téren, a Kreml falánál temetik el.

Bábolna töprengése

Akik a Bábolnai Mezőgazdasági Kombinát híréismerik, arra számítottak szerdán délután, hogy újabb termelési eredményekkel lepi meg a televízió nézőit dr. Burgert Róbert vezérigazgató. Nagyobb meglepetéssel szolgált nem sorolta el az idei esztendő jó vagy rossz eredményeit, inkább töprengéseit mondta a szerkesztő-riporter Terlanday Mária mikrofonjába.

Arról beszélt többek közt, hogy a vezetés — beleértve természetesen saját személyét is — egyik kulcsfontosságú feladata, hogy „fölfútsa” az embereket. Azt is, aki harmincadzor vet már kukoricát, mert meggyőződése, hogy jól vetni csak fölfutott állapotban, teljes igyekezettel lehet. Már a műsor legelején kimondta legfőbb aggodalmát: az emberekben rejlő lehetőségeket nem tudják mindig kihasználni. Szerinte a jóval az országos átlag fölött járó termésátlagok is felfűzhetők lennének még hat-hét mászával hektáronként, kukoricából. Ilyen öt éve nem volt Bábolnának, mint amit magunk mögött hagyunk — mondta — legtöbbszor mégis a lécs alatt futottunk el, mert az emberek képességeit nem mindig tudtuk teljes mértékben kihasználni. Jó volt hallani a talán legintenzívebben fejlődő gazdaság vezetőjének szájából: legjobb beruházás olyan körülményeket teremteni, ahol a dolgozó ember minden tudását kamatoztatni tudja.

A riporter kérdésére beszélt arról is, mit kell még tenniük az üzemi demokrácia teljesse tétele érdekében. Sok vezető abban látja a megoldást, hogy sok fórumot teremtenek a demokráciának, végig is üli mindet, mégsem megy vele sokra. Természetes a következtetése, az a fontos, milyen tartalommal tudjuk megcélítani a megváltozó fórumokat. Sokszor egyetlen telefonszám elegendő. Bábolnán a százas telefonon bárki elmondhatja a véleményét bármikor a vezérigazgatónak, akár a vendéglőből is felhívhatja — nyilván a lényeges ötletek nem mindig a vendéglőből indulnak —, és ő minden hozzá forduló köteles fölvilágosítani. Ha tíz percig kint a mezőn tud valakivel beszélni, már elégedett. De — ezt is újdonság volt hallani — késő a tízperces beszélgetésre is.

Bábolna öt éves terve szokatlan módon készült, de az első mondatok meggyőzték bennünket arról, hogy ezt a még szokatlan módszert lenne jó követni másutt is. Arra kérték a dolgozókat, írják meg, milyennek szeretnék látni öt év múlva Bábolnát; a falut is, a gazdaságot is és saját boldogulásukat is beleértve. Minden levelet elolvastak és minden használatos javaslatot figyelembe vettek. A demokráciának csak egyik oldala azonban, hogy a munkatársak, a dolgozók véleménye eljut az igazgatóhoz, legalább ennyire fontos, hogy az ő elképzeléseit is tudja meg mindenki, és a kettő jól átgondolt ötvözetéből forrjon ki a mindenre kiterjedő terv. Ki győzi ezt idővel?

Ráment a vezérigazgató szabadsága, de nem szalasztotta el a kínáló lehetőséget. Viták eredményeként állt össze végül az új terv, óriási előnye, hogy közakarat hozta létre.

Formailag semmiképpen nem nevezhető rendkívüli műsornak a bábolnai beszélgetés, a televíziózás, a riportkészítés minden látványos kelléke hiányzott. A felelősséggel mondott szó azonban most is megtette hatását, többet ért, mint sok operatív fufang. Pénznél jobb valuta, ha őszintén beszélünk az emberekkel, hallottuk az egyik bölcs gondolatot jól mondatba fogalmazva, de minden bizonyítással sokan megjegyezték azt a fejtegetést is, hogy az üzemi demokráciáról eleget beszéltünk már, élünk kell vele. Vagy ezt: a gondolko-

dás a legnehezebb testi munka. És a vezető felelősségére kiterjedő nélkül utolsó gondolatot is érdemes visszaidézni: senki nem kéri számon, mennyivel termelhetünk volna többet, ha az emberek adottságaival, képességeivel jobban tudnánk gazdálkodni. Akkor például, ha mindenki azt a munkát végezné, amit legjobban szeret, amihez legjobban ért. Ez soha nincs benne a gazdaság mérlegében és az egész ország számadásában sem, hiszen számokkal nem fejezhető ki.

A képernyőn csak beszélő ember legtöbbször a készülék kikapcsoló gombját juttatja eszünkbe. Aki töprengeni tud közben, akinek minden mondatából a póztalan felelősség sugárzik, számíthat a meghallgatásra.

Horváth Dezső

Tandi Lajos

A jövő iskolája Akadémiai koncepció az ezredfordulóra

Hároméves elméleti és iskolai-kísérleti munka alapján az MTA elnökségének közoktatási bizottságának elkészítette az ezredfordulóra várható műveltségmeny koncepcióját, illetve annak a közoktatásra alkalmazható modelljét: számos résztanulmányra, s az iskolai gyakorlatból szerzett tapasztalatokra alapozva dokumentumokat fogalmaztak meg. E dokumentumok egyikeben hét nevelési tömb kialakítását javasolták, amely a jelenlegi tantárgy-rendszert váltaná fel. A javaslat szerint a következő egységek kapnának helyet a jövő iskolájában: nyelvi-kommunikációs nevelés (anyanyelv és két idegen nyelv), matematika, természettudományos nevelés, történeti, társadalmi nevelés, esztéti-

kai-irodalmi nevelés, szomatikus és mentálhigiénés nevelés, valamint technikai nevelés.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége közoktatási bizottságának ajánlásáról Szentágotai János, az MTA alelnöke, a bizottság vezetője nyilatkozott.

Igen lényeges eleme volt az egész munkának az iskolakísérlet. Az általános iskola alsó tagozatában integrált természettudományi oktatást szeretnének megvalósítani. Gimnáziumokban szintén folynak már kísérletek: I. és II. osztályban részben integrált, részben koordinált természettudományi oktatást nyújtunk.

A műveltségnek az ezredfordulóra kivetített képe félig-meddig futurologia jellegű elemzés. Izgalmas, konk-

rét elképzelések vannak már például a nyelvtanításról. A magyar nyelv oktatását két idegen nyelv tanításával szeretnék kombinálni. Másik új blokk: a technikai ismeretek. A korábbi politechnikai oktatás és az „öt plusz egyes” forma nem vált be. A természettudományi szakemberek azt javasolták, hogy a különböző természettudományi tárgyak fizika, kémia-, biológia-laboratóriumokban ismerjék meg a tanulók a mai modern technika elemeit.

Elképzeléseinkből néhányat már alkalmaznak majd a középtávú, az 1978-ban bevezetendő tervben is. Elsősorban azokat, amelyeknek a feltételei már érettek. Lényeges feltétel például a pedagógusok felkészítése, továbbképzése.

Királyhegyes város környéki község lesz

Tegnap, csütörtökön ülést tartott Királyhegyes községi tanácsa. A tanácsot Kerekes Imre tanácselnök tájékoztatta arról, hogy a települések dinamikus fejlődése, az ipar, a mezőgazdaság, a kereskedelem és más ellátószervek koncentrációja is szükségessé teszi a tanácsálzat korszerűsítését. Előző nap, szerdán a község lakossága már falugyűlésen foglalt állást amellett, hogy Királyhegyest nyilvánítsák város környéki községgé. Ezt indokolja az is, hogy a községet évről évre erősebb szálak fűzik Makóhoz.

A tanács egyhangúlag úgy döntött, hogy 1977 áprilisától igazgatási szempontból Királyhegyes Makó város környéki községe legyen.

MERÉNYLET SZÍRIA FŐVÁROSÁBAN

Szerdán este Damaszkusz egyik elővárosában ismeretlen tettesek rálöttek arra a gépkocsira, amelyben Abdel Halik Khaddam miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter utazott felesége társaságában. A külügyminisztert egy golyó a karján találta és kórházba szállították.

ták, felesége sértetlen maradt. A tetteseknek egyelőre nyomuk veszett.

JAMES CARTER KÖSZÖNETE LOSONCZI PÁLHOZ

James E. Carter, az Amerikai Egyesült Államok megválasztott elnöke levélben köszöntött meg Losonczy Pálnak, az Elnöki Tanács elnökének, megválasztása alkalmából küldött táviratát.